

LEHEN IS-SOCJETA' MUZIKALI SAN LAWRENZ

Jannar - Frar 2010

Harga Nru. 55

L-Arlogg

Cash & Carry

PROP: CHARLES BOXALL

Misrah ir-Rebħa, Vittoriosa

Tel: 21801308 Mob: 99470561

FRANKA LIRA

Prop. Carol Ellul

Fejn issib toys, detergents, stationery u ħafna affarijiet oħra

Kważi kollox bi prezz ta' Lira

Victory Square, Vittoriosa - Tel: 2180 7544 Mob: 7942 9165

Fava Woodworks Co. Ltd.

KW 17B, Corradino Industrial Estate, Paola

Tel: 2182 7650

Manufacturers of all types of Wooden Mouldings

*Showrooms at the Factory and
80, St. Joseph High Road, Hamrun*

SPECIAL PRICES FOR FURNISHED FLATS OWNERS

Kejkijiet ghall-Parties tat-tfal

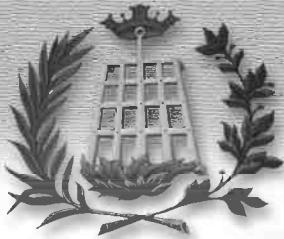
Ajtak bejn Bob the Builder, Barbie, Dora,

Princess, Superman, Hello Kitty, etc.

Čempel lil Steffi fuq 99426970 jew

e-mail: steffibageja@yahoo.com

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Il-Kelma tal-President

Lawrence V. Farrugia

Bdejna l-għaxar sena tan-Newsletter u mill-kumenti li nisimgħu, jidher li qeqħda tkun ta' interess u qeqħdin niżżequ l-iskop tagħna. Mezz ta' komunikazzjoni fejn għandna opportunita li nesprimu opinjoni kif ukoll nikkritikaw dak li qiegħed isir fis-Soċċjeta' tagħna u dak li għandu x'jaqsam mal-Birgu. Opportunita biex informazzjoni u esperjenzi li qatt ma ġew pubblikati ma jibqgħux mistura imma qeqħdin jiġu dokumentati. Hasra li għandna min joqgħod lura biex jikteb.

Għaddew il-Festi tal-Milied u l-Ewwel tas-sena u s-Soċjetà tagħna żammet l-appuntament tagħha għal numru ta' attivitajiet fosthom ir-riċeviment tal-Milied li ilu jsir għal dawn l-aħħar 35 sena, l-ikla tal-Milied f'Lukanda ewlenija u s-sehem tal-Banda fil-proċessjoni tal-Milied.

Bix-xieraq li minn din il-pubblikazzjoni nisfirħu lil Simon Farrugia, Editur ta' din ir-rivista u lil mara tiegħu Elaine li tieħu ħsieb il-proof reading tan-Newsletter li propju fil-ġurnata tal-Milied kellhom l-ewwel wild tagħhom Daniel.

Minbarra l-aktivitajiet normali u t-tisbih tal-Każin, matul is-sena 2010 l-Kumitat għandu quddiemu tlett prioritajiet. Il-mawra ta' Banda barranija minn Brussel li sejrin nospitaw f'Beltna bejn il-5 u 12 ta' Awwissu kif ukoll il-mawra tal-Banda tagħna fi Brussel bejn il-11 u 18 ta' Dicembru . Din hija attivita li tirrikjedi pjanar, organizazzjoni u mpenn tar-riżorsi umani tagħna. Diġa sar ħafna xogħol mill-Kummissjoni mwaqqfa għal dan il-ghan immexxija mid-Delegat tal-Banda Simon Farrugia. Nistieden lil dawk li jithajru jakkompanjaw il-Banda gewwa Brussel jikkuntatjaw lill-membri tal-Kumitat. Nittamaw li fi ftit żmien ikollna d-dettalji kollha dwar din is-safra li għanda tkun safra memorabbli għal dawk li ser jieħdu sehem li biha sejrin niktbu paġna oħra fl-istorja tal-Banda tagħna.

Is-Soċjeta' tagħna ma tistgħax tibqa siekta fir-riformi li qed-đid jiġu proposti fċi-ċelebrazzjonijiet tal-Festi Esterri. Nafu li hemm minn qiegħed jipprova jsoddilna halqna tant li anqas iridu jisimghu s-suġġerimenti tagħha. Prova ja' dink kienet il-laqgħa li saret fid-

19 ta' Novembru biex jiġi diskuss id-dokumnet tal-Kurja dwar il-Festi u li fiha gie diskuss ukoll kif dawn il-miżuri kienu sejrin jolqtu l-Festa ta' San Lawrenz. Din il-laqgħa kienet għall-Kumitat u Kummissjonijiet taħt il-kappa tal-Knisja li għandhom x' jaqsmu fl-organiżazzjoni tal-Festa. Nafu li kien hemm individwi li ma huma f'ebda Kumitat imsemmi, imma aħna tal-Każin kontribwenti kbar tal-Festa u tal-Parroċċa ġejna ordnati biex ma nattendux.

Jekk xi hadd qiegħed jaħseb li sejjer jgħaddi minn fuqna, billi jbiddel u jimplimenta l-agaġġenda moħbijsa li għandu sejjer iħabbat rasu ma ħajt taż-żonqor għaliex għan-nies tal-Birgu l-Festa ta' San Lawrenz tīġi l-ewwel u qabel kollox. Aħna tal-Każin digħi ktibna u nafu xi jrid isir biex dak li huwa ħażin jitraqa, issa sta għal min huwa responsabbi li jagħmel dmiru u jlaqqaq l-partijiet konċernati ġalli jingħata bidu għal djalogu u nneħħlu il-firdiet u piki jeżja li jeżistu fil-Birgu.

Problema li irridu nindirizzaw b'akbar impenn hija l-operat tas-
Sezzjoni Żgħażagh fi ħdan il-kazin biex nħargu u nassiguraw li
jkollna aktar membri li jimpenjaw rwieħhom fit-tmexxija tal-
Każin. Huwa fatt innegabli li
l-popolazzjoni tal-Birgu qeqħda
tixxieħ u n-numru ta' żgħażaq
li għandhom il-hajra għax-xogħol
tal-volontarjat huwa
limitat. Nistgħu nghidu li din hija
problema tal-mäggoranza tal-
Għaqdiet tal-Birgu.

Xorta nifhem li jekk ngħarfu naħdmu f'dan il-qasam, bil-faċilitajiet u r-riżorsi li għandu l-Każin tagħna għandu jirnexxielna biex ikollna Sezzjoni Żgħażaq aktar attiva.

Ninsab konvint li jekk nibqgħu naħdmu flimkien, is-sena 2010 tkun sena ta' opportunita' fejn naraw aktar progress fit-Imexxija tas-Soċjetà tagħna u jkollna aktar suċċessi kif bil-ghajnejha ta' kulħadd dejjem irnexxielna nagħmlu.

Werrej

Il-Kelma tal-President	3
Mill-Birgu tal-Imgħoddi	4/5
Mis-Sala tal-Billiards	5
2010 – Sena Importanti	6
Niltaqgħu mal-Avukat	6
Għaddiet sena oħra	7
Il-Banda f'Tunes	8
Mill-ġdid barra minn xtutna	9
Servizzi 2010	9
Għalina n-nisa	10
Il-kwistjoni tal-limiti	11
Wiċċ Imb'wiċċ	12/13
Attivita' Jannar/Frar – Avviżi	14

Editur

Simon Farrugia

Proofreading

Elaine Farrugia Bondin

Ritratti

Melvin Degiorgio

Noel Gauci

Andrew Grech

Lawrence Parascandolo

Ritratt Faċċata

Il-Kumpanija Bacchus
fil-Pjazza tal-Birgu
fil-Karnival
fl-1926.

Stampat

Trik l-Industrija, Qormi
Tel: 21 250 994 Mob: 9949 0344
printright@onvol.net

Mill-Birgu tal-Imgħoddi

Anton Attard

META THASSRET IL-FESTA TA' SAN LAWRENZ

Is-sena 1914 xejn ma nzertat risqha tajjeb fejn tidħol il-festa ta' San Lawrenz. Nhar id-29 ta' Lulju, meta kollox kien lest ghall-festi esterni, miet l-Isqof Pietru Pace. Għalhekk, bħala sinjal ta' luttu, il-festi li kellhom jiġu cèlebrati tliet xhur wara dik id-data, thassru kollha.

Il-festi esterni ta' din il-belt intlaqu direktament, għax minbarra li thassru kollha, il-Kumitat tal-Festi Esterni ta' San Lawrenz tfaċċat ma' wiċċu problema. Il-flus li kienu ngabru bl-arbural ghall-festi esterni, allura, ma kinux ser jintefqu. Probabbilment kien hemm min qed jistaqsi x'ser isir minnhom. Dan qed naħsbu, għax fid-19 ta' Settembru l-Kumitat hareġ avviż fil-gurnali li permezz tiegħi informa lil dawk li kkontribwew u xtaqu li jieħdu flushom lura setgħu jagħmlu dan fi żmien 18-il ġurnata minn dik id-data. In-nies ġiet infurmata wkoll li, dawk il-flus li ma jingħabru, il-Kumitat tal-Festa ser jgħaddihom lill-Kummissjoni inkarigata mit-tisbiż tal-knisja biex jintużaw għat-tkomplija tad-dekorazzjonijiet li kienu qed isiru dik il-ħabta. Dik il-ħabta kienet qed tiżżejen il-Kappella tas-Sagament u probabbilment il-flus miġbura kien ser imorru hemm.

It-tiżżejjin ta' din il-kappella thaffef aktar meta l-koppja Żabbarija Farrugia Gay, li ftit qabel kienet ipprovdiet il-flus biex jinbena l-kampnar xellugi u weghħda għall-qanpiena kbira għaliex, għamlet għotja ta' 15-il Lira biex inxraw 10 qasab damask mill-ifjen.

Sebat ijiem wara l-mewt tal-Isqof, l-Ingilterra u l-allejati tagħha ddikjaraw gwerra kontra l-Germanja. Hafna, minkejja li kienu cċaħdu mis-soliti dimostrazzjonijiet waqt il-marċi tal-festa tagħhom, ma ġasbuhiex darbtejn li jagħmlu dimostrazzjoni fil-belt kapitali biex juru s-sapport tagħhom għall-allejati.

Dan għamluh tul-Strada Rjali u wara honqu l-pjazza ta' quddiem il-palazz biex jisimgħu jindaqqu l-Innijiet Nazzjonali ta' l-Ingilterra, ta' Franzu u tar-Russja mill-Baned King's Own u La Vallette, li għall-okkażjoni, kienu ngħaqdu flimkien u fflurraw banda waħda. Nistħajjal li fost dawn kien hemm xi Vittoriosani wkoll, li marru biex juru s-sapport tagħhom, billi hafna min nieshom kien baħrin fuq il-bastimenti tal-gwerra Ingliżi.

Iżda konxji mill-periklu li kienu ser jidħlu fiċċi nieshom, irrikorrew ukoll lejn San Lawrenz, il-patrun ta' belhom. Minkejja li l-festa tiegħi kienet għad-diet, l-istatwa ta' San Lawrenz baqgħet esposta fil-kursija tal-knisja għal xi xhur wara, billi hafna xtaqu jitkolha quddiemha biex bl-interċessjoni tiegħi nieshom jiġi lura qawwija u sħaħ.

L-istess kien sar fil-Knisja ta' Santa Skolastika. Kwadru ta' San Lawrenz, li fil-festa tiegħi s-sorijiet kienet johorgu fuq wieħed mill-artali tal-ġnub, hal-lewh hemm għal hafna ġimġħat wara l-festa. Illum, dan l-istess kwadru għadu jeżisti. Qiegħed imdendel fis-sagristija ta' l-istess knisja.

Żewġ Religjuži Jeħilsuha Hafif

Nhar 1-24 ta' Awissu 1903, żewġ religjuži mill-Birgu ħelsuha hafif wara incident li seta' spicċa agħbar.

Għall-ħabta tat-8.00 ta' filgħodu, id-Dumnikan Patri Nerik Vella, mill-Kunvent tal-Lunzjata ta' din il-belt, u d-Djaknu Lorenzo Segona, aktar tard kanonku tal-Kollegġjata ta' din il-belt ukoll, niżlu x-Xatt tal-Karmnu fi triqithom lejn il-Belt. Rikbu flimkien fuq id-dghajsa tal-barklor Vittoriosan Ĝużeppi Galdes.

Hekk kif telgħu fid-dagħjsa u l-barklor kien ser jibda jaqdef, P. Nerik intebaħħ li lanċa tan-navy kienet qed tinstaq b'heffu fid-direzzjoni tagħhom. Huwa xamm x-setta jiġi u ġieġi lil Segona u lill-barklor jinżlu malajr 'l art.

Sadanittant, il-lanċa kompliet riesqa lejhom u meta waslet qrib sewwa, it-tmunier dawwar ir-rotta, iżda sakemm għamel dan, il-lanċa laħqed laqtet id-dghajsa. Din spicċat bi ħsara fil-ġemb u bit-tinda mċarrita.

Meta dan l-inċident ġie rrapprtat f'wieħed mill-ġurnali, il-korrispondent ġibed l-attenżjoni li incidenti simili qed jiġi spiss u allura, probabbilment, qed isiru apposta. Titnikket meta tara li ġafna mill-barklori Vittoriosani, biex galgħu hobz il-familji tagħhom, kellhom jgħaddu minn ksuhat bhal dawn.

Socjetà Muzikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Il-Pittura tal-Koppla fil-Knisja ta' San Lawrenz

Fost il-ħafna dekorazzjonijiet li kienu qed isiru fil-Knisja ta' San Lawrenz fi tmiem is-seklu dsatax kien hemm il-pittura tal-koppla, xogħol mill-isbaħ ta' Carlo Ignazio Cortis. Din il-pittura, magħrufa bhala ta' l-assedju, kienet tirrappreżenta lill-Granmastru La Vallette, il-kavallieri flimkien mal-Maltin li, bl-intercessjoni tal-Madonna, San Ģwann Battista u San Lawrenz joħorġu rebbieħa fuq il-forzi ta' Suleiman il-Kbir, fl-assedju fuq għixitna fl-1565.

Cortis ippreżenta l-Assedju permezz tal-attakki Torok fuq is-swar tal-Posta ta' Kastilja fil-Birgu u fuq it-Torri ta' San Mikiel fl-Isla. Dan is-suġġett kien ideat u suġġerit mill-Kanonku tal-Kolleġġjata, Dun Lawrenz Dalli, li kien haseb ukoll biex jingabru l-fondi meħtieġa.

Kif kien isir dak iż-żmien, li opri ġodda jinkixfu qrib il-festa, din l-opra gdida inkixxfet fis-17 ta' Luju 1892, tliet ġimħat qabel il-festa. Kif irrapurtaw il-ġurnali, dakinhar li nkixxfet, kienu marru jarawha ħafna nies. Dan bir-raġun ġħax, kif sotnew il-kritici ta' l-arti, kienet waħda mill-ahjar xogħliji li ħargu minn taħt idejn Cortis. Ix-xogħol tiegħu tant kien intgħogob li, ftit wara, ingħata jpitter ukoll l-episodji mill-ħajja ta' San Lawrenz fis-saqaf tal-kursija flimkien mal-Granmastri mad-dawra tal-gwarniċċuni tal-kursija u tal-kappelluni.

Kienet hasra li fost it-teżori imprezzabbli li ntilfu fil-Birgu fil-gwerra kien hemm din il-koppla li tant kienet għal qalb dawk li jiftakruha.

Mis-Sala tal-billiards ————— Joseph Zammit

F'Ottubru li ghadda bħalma sar fi snin precedenti organizzajna snooker K.O. Competition. Reġa kellna konkorrenza tajba għal din il-kompetizzjoni tant li 18 il-membri ippartecipaw. Kienet kompetizzjoni mimlija sorpriżi dwar min kellyu jirba minn certu serje ta logħbiet li ntal-ġebha, imma dak hu l-gost li kull logħba hija miftuha u ma tistghax tbassar min ser jirba għax kull frame li jintlagħha ikun skond il-burdata ta dak li jkun fil-logħba.

F'Dicembru li għaddha ftit qabel il-Milied spicċajna b'żewġ finalisti li kienu Reuben Reed u Philip Zarb. Il-finali kienet tikkonsisti min jirba l-aktar minn disa' frames fejn Reuben Reed rebaħ din il-finali bl-iskor ta 5 kontra 2. Philip Zarb li spicċa runner up, rebaħ il-highest break li kien ta' 23 punt.

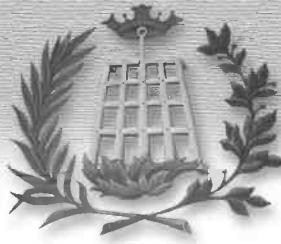
It-trophies għal din il-kompetizzjoni bħal bosta drabi oħra kienu sponsorjati minn Charles u Uliana Boxall. Charles minn dawn il-paġni nghidulek grazzi li dejjem sibnik ta' għajnejha għal dawn il-kompetizzjonijiet. Trophy li tinżamm għal sitt xhur mir-rebbieħ kienet dik sponsorjata minn Fra John Edward Critien, li ta' min ifakk kien bis-saħħa tiegħu li llum għandna sistema ta CCTV cameras kemm fil-billiard kif ukoll fil-kazin.

Il-preżentazzjoni ta' trophies l-ir-rebbieħa saret fil-festin tal-Milied lejn l-ahħar tas-sena wara diskors għall-okkazjoni li sar mill-President tas-Socjeta' is-sur Lawrence V. Farrugia.

Il-Kummissjoni Billiard għaddejja f'taħdidiet biex nirrangaw iż-żewġ imwejjed tal-billiards bl-ewwel attenzjoni tmur għall-mejda tal-membri li għandha bżonn pannu kif ukoll li jinbidel il-lastiku ta mat-tunelli. Fil-ġranet li ġejjin aħna ddeċ-idejnej li noħorġu skema u niġbru fondi biex ikun jista jinbeda dan il-proġetti, u minn naħha l-oħra l-Kumitat Centrali jiegħi nkomplu dan il-proġetti mill-fondi tal-Każin. Aktar il-quddiem wara dan il-proġetti bi ħsiebna nduru u nirrangaw il-mejda tal-mħux membri li għanda bżonn dawra mhux ħażin.

Ma rridtx intemm dawn in-noti u ma nikkumentax dwar imġieba xejn tajba minn uħud miż-żgħaż-żagħġi tagħna, fis-sala tal-billiards. Il-Kumitat Centrali diga' ha passi neċċesarji dwar dak li ġara, u nispera li ma neħdu aktar passi drastiċi jekk din tirrepeti ruħha. Kellna wkoll xi tkissir ta' tippijiet ta' l-istikek minħabba logħob bi traskuragni, issa li dawn ġew irrangati nilħabu bi prudenza kif suppost.

Ma nistax li ma nirringrazzjekk lil shabi tal-Kummissjoni Billiard li spiss ikunu preżenti u jqattgħu l-ħin liberu tagħhom f'din is-sala. Għal darb oħra tislījiet u l-kumplament tas-sena t-tajba lil kulħadd.

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

2010 - Sena Importanti t'Attività Kbira u Ta' Prova minn Bjorn Callus

Wara li għaddew il-festi tal-Milied u tal-ewwel tas-sena, wara li xrobna u hadna pjaċir flimkien, tajjeb li nergħu nisstiljaw fil-ħajja tagħna u nibdew nharsu lejn is-sena 2010 li hi importanti ħafna għas-Soċjeta' tagħna. Fl-ahħar ta' dan ix-xahar ha jkunu qed jitressqu r-Rapporti Finanzjarji u Ammistrattivi tal-Każin. Fuq nota personali dan hu importanti ħafna għalija peress li ser inkun qed nressaq l-ewwel Rapport Amministrattiv tiegħi. Dan ha jagħti rendikont shiħ tal-aktivitajiet u l-ħajja tas-Soċjeta' tul-din l-ahħar sena. Bla dubju ta' xejn, bl-aktivita' kontinwa li qatt ma taqta', hemm ħafna x'wieħed isemmi, u meta jinqara dan ir-Rapport wieħed jirrealizza kemm il-Każin tal-Banda San Lawrenz hu impenjat li jagħti sehem ewljeni kemm fil-Festa ta' San Lawrenz kif ukoll f'kull festa oħra li tiġi cċelebrata fil-Parroċċa, biex ma ninsewx ukoll il-lat civili u l-involvement tal-każin u n-nies tiegħu fl-aktivitajiet organizzati mill-Kunsill Lokali.

Pero', is-sena 2010, apparti l-aktivitajiet minn sena għall-oħra, li dejjem ikunu hemm, ha tkun ukoll sena fejn ha naraw il-bini ta' sala oħra għall-użu tal-każin fuq is-Sala tal-Kunċerti, kif ukoll il-holma li l-Banda tagħna terġa ssiefer barra minn xtutna. Żewġ proġetti kbar li prattikament ha jsiru fl-immedja. Marbut mas-saħra tagħna ġo Brussell hemm ukoll il-viżta fi skambju li ha tagħmel il-Banda Belgħana f' Malta, propru fil-Festa ta' San Lawrenz. Din zgur ha tkun attrazzjoni oħra fil-Festa kbira tagħna, kif ukoll tinvolvi numru kbir ta' preparamenti li bħalissa għaddejjin fuqhom, b'mod speċjali d-Delegat Simon Farrugia.

Il-proġett tal-bini tas-sala hu proġett ambizzjuż li ha jsir grazzi għall-benefattur tas-Soċjeta' s-Sur Konrad Baldacchino. Ilha nixtarri kif nistgħu inkabbru l-ispażju fejn nerfghu l-affarijiet marbutin mad-diversi attivitajiet li għandna, fosthom il-Wirja tal-Ġimġha l-Kbira, u nemmnu li għandna bżonn nespandu il-każin. Pero' mhux ha nieqfu hawn. Għandna diversi sfidi quddiemna mil-lat strutturali.

Insemmi fost l-oħra jn il-faccata tal-Palazz majestuż tagħna, kif ukoll ir-rinnovament tal-bar flimkien ma sfruttament ahjar tal-bitħha li għandna ġol-każin. Pero' dan jista' jsir biss b'attenzjoni kbira fuq il-lat finanzjajru.

M'huxiex sigriet li l-ispipa tal-banda dejjem qed tikber u flimkien ma' spejjeż oħra fosthom dawl u ilma qed tkun diffiċċi li nagħmlu dak kollu li għandna f'moħħna. Pero' ninsabu fidu ċu. għax is-sapport tagħkom fl-aktivitajiet tagħna, kif ukoll fis-sapport morali li nirċievu. Forsi tajjeb li nibdew ukoll ngħinu manwalment, għax jigu ffrankati ħafna spejjeż. Fidu ġużuk ukoll għax il-kumitat tal-Każin hu wieħed serju u tinżamm attenżjoni fuq kull ewro li tintefaq. B'hekk, għandna kontroll strett fuq il-finanzi u dejjem nafu fejn qiegħdin.

Is-sena 2010 ha tkun sena ta' prova ukoll mil-lat tad-Dokument tal-Festi propost mill-Kurja. Wieħed għad irid jara id-dokument finali kif ha jkun, pero' l-biża' hi li mhux ha nibqgħu naraw il-festi kif inhuma. Nibqgħu nghiduha li dejjem hemm x'nirranġaw, pero' nemmnu ukoll li m'għandniex għalfejn immorru fl-estremitajiet, speċjalment meta wieħed iqis li l-Festi fil-Birgu huma pjuttost eżemplari immens.

Minn naħha l-oħra ma jistax ikun li jkollna diversi sezzjonijiet fil-festa tagħna li jitfġi idejat li litteralemt imorru kontra dak li jixtieq il-poplu, ħafna drabi hekk kif l-Inglizi jsejhu *beyond reasoning*. Personalment hu inaċċettabbli li xi hadd jgħaddil l-ħsieb li per eżempju San Lawrenz jagħti d-dawl lill-Għomja jibda jittella' post iehor, aħseb u ara jgħidu f'pubblikazzjoni. L-appell tiegħi hu wieħed sempliċi; inutli naqdfu għal rasna, inutli kulħadd jaħseb għal rasu, hemm bżonn li jkun hemm l-għaqda u nistehmu x'irridu u b'hekk, flimkien mal-Kumitat tal-Festa l-oħra, naslu fi ftehim flimkien biex nkomplu ntejbu il-Festi sbieħ li għandna fil-Birgu.

Tislijet.

Niltaqgħu mal-Avukat

Huwa fatt magħruf li ż-żwieġ bejn koppji mhux l-ewwel darba li jitfarrik tant li l-koppja miżżewwga tagħżel it-triq ta' separazzjoni. Hemm min jitlob ukoll li ż-żwieġ tiegħu jew tagħha jiġi dikjarat null mill-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) jew inkella mit-Tribunal Ekkleżjastiku.

Spiss tisma nies jgħidu l-kliem: "M'hemmx čans li nagħti l-annullament" jew inkella: "M'hemmx čans li niffirmalu għall-annullament". Kliem bħal dan, apparti li juri inkejja u pika, legalment, ma jfisser xejn u dana peress illi, a kuntrarju ta' separazzjoni, fejn koppja tista' tagħżel li tissepara permezz ta' separazzjoni bonarja, fejn iż-żewġ partijiet jiddeċiedu huma x'għandhom ikunu l-kundizzjonijiet li għandhom jirregolaw is-separazzjoni tagħhom, f'każ ta' annullament ma jeżistix qbil bħal dan. Annnullament ta' żwieġ ma jistax isir bħal separazzjoni bonarja, ciòe ż-żewġ partijiet, f'każ ta' annullament, ma jidhrux quddiem nutar, bħal każ ta' separazzjoni bonarja, u jiffirmaw kuntratt.

Annnullament ta' żwieġ ma jistax isir b'kuntratt. Annnullament ta' żwieġ jista' jibalab jew quddiem il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) jew inkella quddiem it-Tribunal Ekkleżjastiku u l-għażla tirrigwarda s-sena li fis sejjha iż-żwieġ. Wieħed għandu jkun jaf ukoll li annullament ta' żwieġ jista' jiġi miksub biss b'kawża, ossia rikors ġuramentat, jew petizzjoni. F'każ ta' proceduri quddiem il-Qorti Ċivili, il-proceduri jinbdew b'rikors ġuramentat u quddiem it-Tribunal Ekkleżjastiku, il-proceduri jinbdew permezz ta' petizzjoni.

F'każ ta' annullament, il-Qorti Ċivili jew it-Tribunal Ekkleżjastiku jridu jeżaminaw jekk jeżistux l-elementi rikjesti mill-ligi, jew dik Ċivili jew inkella dik Kanonika, sabiex ikun jista' jiġi dikjarat li ż-żwieġ partikolari jkun wieħed null. F'każ li jkunu jeżistu tali elementi, li jirriżultaw mix-xieħda prodotti u li jkunu jifurraw parti mill-proċess ġudizzjarju, iż-żwieġ jiġi dikjarat null u bla effett.

Ta' min wieħed iż-żomm f'moħħu wkoll, li f'każ li żwieġ jiġi dikjarat null, tali dikjarazzjoni tkun tapplika għaż-żwieġ fih innifissu u b'hekk iż-żwieġ ma jistax ikun dikjarat null fil-konfront ta' parti waħda biss. Żwieġ jista' jkun jew wieħed validu jew wieħed null. Jekk huwa validu, huwa validu għaż-żewġ partijiet u jekk huwa null, huwa null għaż-żewġ partijiet.

Il-proceduri quddiem il-Qorti Ċivili u t-Tribunal Ekkleżjastiku huma kemmxjejn differenti pero' l-ġhan taż-żewġ proceduri huwa li jiġi stabbilit jekk effettivament iż-żwieġ in kwistjoni huwiex wieħed validu jew null.

Av. Neville Camilleri B.A., LL.D., M.A. (Fin. Serv.), Adv. Trib. Eccl. Melit

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Għaddiet Sena Oħra ...

Inħarsu lejn 1-2010 b'Ottimizmu ————— minn Simon Farrugia

Għada kemm spicċat sena oħra, sena li fiha għal darb-oħra s-Soċjeta tagħna kienet attiva' u li matulha sar hafna xogħol. Din kienet is-sena ta wara l-Festa Kbar li organizzajna fl-okkażjoni tal-125 sena mit-twaqqif tas-Soċjeta'. Meta forsi wara dak kollu li għamilna fl-2008 hafna ħasbu li konna ha nżommu l-brejkijiet dan ma kienx anzi l-attività u l-proġetti komplew għaddejjin. Kif wara kollob kompliet tikber il-Banda tagħna.

Kienet sena li għamilna żewġ programmi kbar, dak annwali u dak tal-Festa. Ma tantx hemm xi tgħid dwar dan għax il-mužika li għaddejja, l-konkorrenza tal-pubbliku u l-eżekuzzjoni taht id-direzzjoni tas-Surmast Paul Schembri għamlu dawn il-Kunċerti success enormi. Minbarra dan għamilna b'kollob dsatax il-servizz matul is-sena 2009.

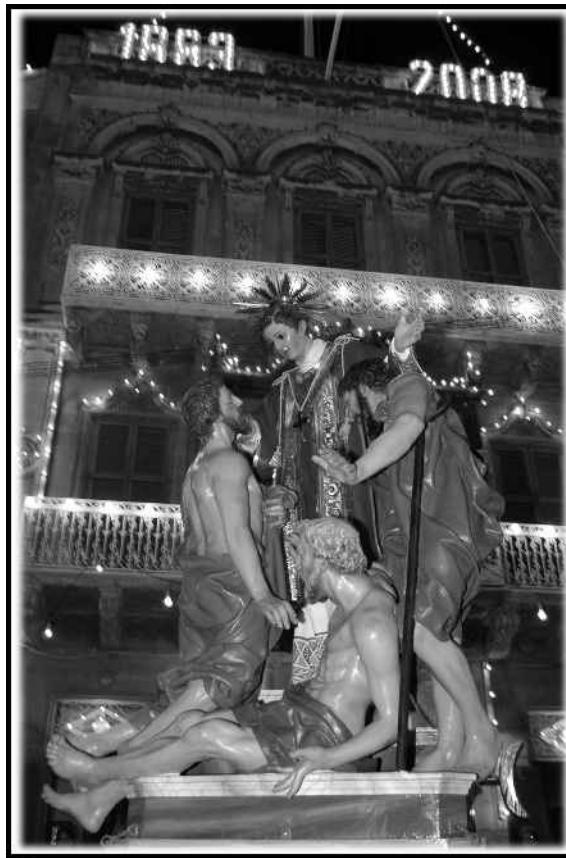
Personalment is-sena 2009 ntemmet fuq nota pożittiva hekk kif fil-Jum tant għażiż għalina, Jum il-Milied, sirt missier għall-ewwel darba. Kien jum storiku għalija u t-twelid ta' Daniel għamilni nifhem aktar is-sbuhija u l-importanza tal-ħajja. Ovvjament grazzi speċjali lill-mara tiegħi Elaine fejn hawn ukoll sirt konxju tat-tbatija li l-omm tgħaddi minnu iżda l-imħabba tagħha lejn l-ulied jizboq fuq kollob.

Inħarsu l-quddiem u jekk dawn l-aħħar snin kienu snin ta' impenn kbir, is-sena 2010 ser tkun sena mimilija attivita b'mod partikolari f'dak li jirrigwarda l-Banda. Fil-fatt komplew it-talbiet sabiex il-Banda tagħna ddoqq f'Festi madwar Malta fejn ser nieħdu sehem kemm fil-Festa ta Maria Addolorata f'San Pawl il-Baħar fejn ser nagħmlu marċ nhar il-21 ta' Lulju kif ukoll fil-Festa tal-Madonna tal-Grazza nhar is-7 ta' Settembru. Kellna wkoll kontra qalbna nırrifjutaw xi servizzi oħra.

Iżda zgur li minbarra s-solitu programmi li għandna, l-akbar impenn għalina ser jaśal lejn tmiem is-sena meta l-Banda tagħna għar-raba darba fl-istorja glorjuża tagħha ser iddoqq barra minn xtutna. Din id-darba ser ikun il-Belgju l-post fejn bejn il-11 u 18 ta' Dicembru ser jospita lill-Banda principali tal-Birgu. Il-Banda tagħna taħbi id-direzzjoni tas-Surmast Paul Schembri li din hija

t-tletin sena tiegħu bħala Surmast mal-Banda tagħna ser tesegwixxi programmi kemm f'Ottignies kif ukoll fi Brussel.

Bħalissa għaddejja ħidma kontinwa sabiex jiġi finalizzat il-programm ta' din is-safera fejn fil-harga li jmiss tan-Newsletter għal nofs Marzu ser ikoll kħall id-dettalji u l-prezzjijiet għal dawk li jixtiequ jakkumpanjaw lill-Banda. Ta' min jinnota li għan-nofs Frar delegazzjoni Belgħana ser tiġi hawn Malta sabiex niddiskutu d-dettalji tal-mawra tal-Banda Philarmo Royale Concordia li din ser tkun għall-Festa ta' San Lawrenz bejn il-5 u 12 t'Awwissu, 2010.

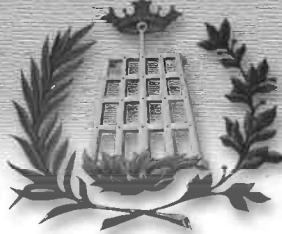

Aktar il-quddiem matul is-sena delegazzjoni mis-Soċjeta' tagħna mistennija li żżur il-postijiet fejn ser immoru ndoqqu dan sabiex logistikament jiġi finalizzati ġertu dettalji, dan ħalli din il-mawra tkun waħda li tissodisa lil kulħadd.

Intant bħalissa qiegħdin naħdmu wkoll fuq il-Programm Annwali li din is-sena ser isir nhar 1-24 t'April. Bhas-soltu dan il-Programm jieħu diversi riżorsi u b'hekk nappella għal aktar ghajnejna dan peress li qablu jkollna l-impenn kbir bil-Festi tal-Ğimgħa l-Kbira u l-Għid, kemm mill-att bandistiku kif ukoll minn dak soċjali bil-wirja 'Getsemani'.

Finalment resqin lejn il-bidu tal-istaġġun tal-Festi fejn wara dak il-furur kollu dwar id-dokument kollob waqa fil-muta. Tgħid qed jinhema xi haġa minn taħbi? Aħna bħala Soċjetà Mużikali ser inkomplu nissielu bil-qawwa kollha sabiex dak li għandna nżommu kif inhu imma dejjem lesti li niddiskutu x'nistgħu nirrangaw. Iżda hadd m'hux ser jimponi fuqna għax inkella jiffaċċja l-mużika hu. Aħna determinati li l-ħames servizzi li nagħmlu matul il-festa jibqgħu jsiru kif inħuma. U nserraħ moħħ il-Vittoriosani Lawrenzjani li hekk ser nkollu nagħmlu, mhux din is-sena biss iżda fis-snin li ġejjin.

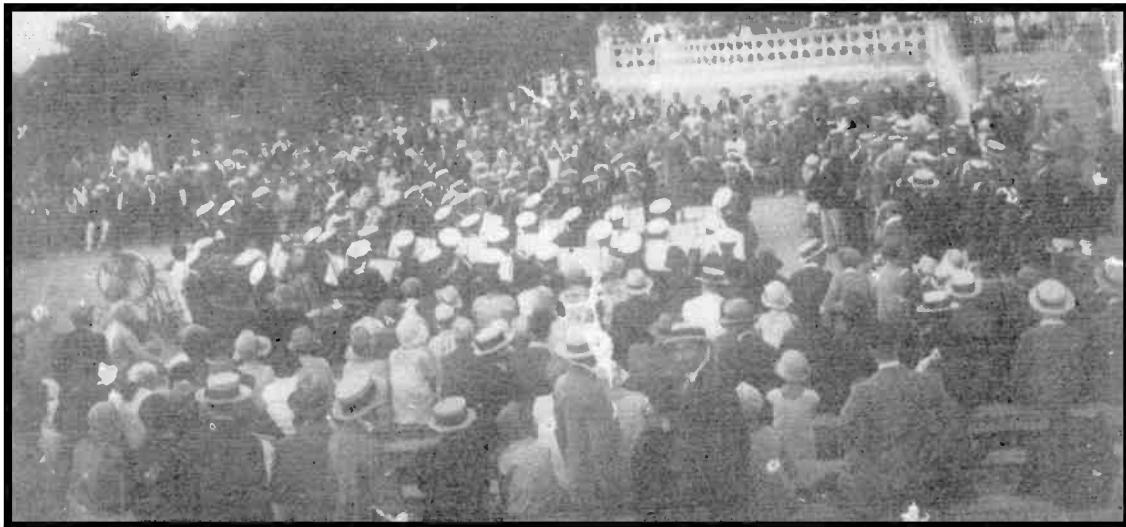
U għal dawk il-kritici li qiegħdin jistend new id-dokument finali naħseb li jkollhom jistend new ftit.... tal-anqas sat-18 t'April żgur.

Soċjetà Mužikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Il-Banda Duke of Edinburgh gewwa Tunes minn Lorenzo Zahra

Wara li l-Banda Duke of Edinburgh kienet kisbet isem u fama mill-aqwa meta kienet għal snin taħt is-Surmast Gaetano Grech, bosta Maltin kienu jsittu fejn jaħdmu l-aktar wara l-Ewwel Gwerra l-Kbira peress li kien hawn ħafna qagħad.

Il-Gvern Imperjali dejjem kien ifittex soluzzjonijiet bl-emigrazzjoni. L-awtoritat jiet kienu jfittu fejn jistgħu jibġħi l-Maltin ghax-xogħol. Hekk kien jiġi f'ħafna żmien meta Malta kienet taħt l-Imperu Ingliż. U l-Maltin marru l-Amerika t'Isfel, oħra jn-fil-gżejjjer Griegi Lixandra, u wkoll Tunes jew l-Algerija.

Anke l-Knisja kienet tiġi wara l-Maltin kull fejn imorru. Fil-fatt il-patrijiet Agostinjani kienu gewwa Tunes jieħdu ħsieb il-bżonnijiet spiritwali tal-Maltin ukoll. U tafu bħali li fost il-patrijiet Agostinjani kellna patrijiet mill-Birgu jaħdmu hemm. U b'hekk nibtet l-ideja li l-Banda li diġa kienet marret fi Sqallija torganizza mawra gewwa Tunes.

Issa l-Banda kienet kibret wisq fil-fama tagħha. Kienet taħt is-Surmast Germaniz Carl Maria Artz u bosta Maltin kienu jsegwu l-Programmi tal-Banda tagħna. Kien għalhekk li l-Kumitat organizza l-mawra għal Mejju 1927. Thabbru l-prezzijiet li kienet hekk:- Prima Klassi tlett liri u ħames xelini; Sekonda Klassi Żewġ Liri u ħames xelini u Terza Klassi Lira u ħames xelini. Kien bosta li nkifbu u marru mal-Banda. Il-Banda marret fil-31 ta'Mejju bil-bastiment Odin. Hemm kif waslet kienet milquġha mill-kbarat ta' Tunes, cioè mill-Gvernatur, il-Konslu Ingliż u l-Bej.

Is-Surmast ġalla l-ewwel programm f'idejn is-Surmast Paċifiku Scicluna li kien l-assistent abбли ħafna tiegħu. Kien jemmen ħafna fit-tmexxija ta dan is-Surmast biex ġalla l-Banda tippreżenta ruħha f'idejh. Taħt dan is-Surmast il-banda daqqet mužika' Verdi, ta' Brahms u ta' Gounod fejn qalet bosta applawsi.

L-ghada ha l-bakketta f'idejh is-Surmast Artz meta

l-banda dehret fit-Teatru Nazzjonali ta' Tunes u hemm għamlet programm tassew sabiħ u fost il-mužika kien hemm dik ta' Nicolo Isouard – Avvizo ai Maritati. Biċċa mužika mill-isbaħ. Ma naqasx ukoll li s-Sinjura Artz li wkoll kienet muzikanta t'abbilta tieħu l-bakketta f'idejha u tmexxi mužika ta'Strauss. Il-Programm intemm bl-Innu Franciż u b'applawsi li ġennew it-teatru. Il-Bandisti kienu wara nghataw pranzu mill-Konslu Ingliż.

Wara l-Banda għamlet programmi oħra popolari u għiet lura fit-8 ta' Gunju meta waslu lura fil-Port il-Kbir milquha minn ħafna ammiraturi oħra tal-Banda. Il-Banda nghat-t standard u l-ġurnali ta' Tunez fahħru wisq lill-Banda tagħna. Fis-sena 1938 il-Banda kienet mill-ġdid mistiedna imma č-ċirkostanzi ma kienux adattati u l-istedina ma' setgħetx tigħi milquha.

Ma rridx ninsa nsemmi li gewwa Tunes kien is-Surmast Jean Gatt mill-Birgu li hemm kien organizza Banda tal-Maltin li ha ħsieb imexxi l-ħidma tal-Banda tagħna u kien ta' ġħajnejna kbira sabiex din il-mawra kienet succcess.

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Il-Banda Vittoriosana San Lawrenz mill-ġdid barra minn xtutna - Belġju 2010

Għar-raba darba fl-istorja wara Catania fl-1903, Messina u Palermo fl-1904 u Tuneż fl-1927 il-Banda ewlenija tal-Birgu ser terġa tesegwixxi Programmi Mužikali barra mill-pajjiż din id-darba fil-Belġju.

Ottignies u Brussel ser jospitaw lill-Banda tagħna bejn il-11 u 18 ta' Dicembru, 2010 fejn il-Banda ser tieħu sehem anki f'attivitajiet relatati mal-Milied.

Hemm numru limitat ta-postijiet għal min jixtieq jingħaqad mal-Banda f'din l-esperjenza.

Kull min huwa interessat għandu jċempel fuq 9949 7734 jew 9947 0041 fejn jingħata aktar dettalji.

Mill-banda l-oħra għall-Festa tal-Padrūn tas-Soċjeta' u l-Belt tagħna San Lawrenz il-Banda Philharmonie Royale Concordia ta' Ottignies, Belgju ser tkun il-mistiedna tas-Soċjeta' tagħna.

Servizzi tal-Banda 2010

Il-Ġimgħa 2 t'April	Ġimgha l-Kbira	Birgu
Il-Hadd 4 t'April	Hadd il-Ġhid	Birgu
Is-Sibt 24 t'April	Programm Annwali	Birgu
It-Tlieta 25 ta' Mejju	Mota tal-Erbgħat	Birgu
Il-Hadd 30 ta' Mejju	L-Ewwel Tqarbina	Birgu
Il-Ġimgħa 11 ta' Ĝunju	Qalb ta' Gesu	Birgu
Il-Ġimgħa 18 ta' Ĝunju	Qalb ta' Gesu	Hawli
L-Erbgħa 21 ta' Lulju	Marija Addolorata	San Pawl
		il-Baħar
Il-Hamis 22 ta' Lulju	Madonna tal-Karmnu	Balluta
Il-Hadd 25 ta' Lulju	Kristu Re	Raħal ġdid
Is-Sibt 31 ta' Lulju	Mota tan-Novena	Birgu
Is-Sibt 7 t'Awwissu	Programm Mužikali	Birgu
Il-Hadd 8 t'Awwissu	Antiviġilja	Birgu
It-Tnejn 9 t'Awwissu	Marċ Te Deum	Birgu
L-Erbgħa 11 t'Awwissu	L-Ġħada tal-Festa	Birgu
Il-Hadd 22 t'Awwissu	Madonna ta' Lourdes	Raħal ġdid
It-Tlieta 7 ta' Settembru	Madonna tal-Grazza	Żabbar
Mis-Sibt 11 sas-Sibt		
18 ta' Dicembru	Brussels / Ottignies	Belġju
Il-Ġimgħa 24 ta' Dicembru	Lejlet il-Milied	Birgu

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Għalina n-Nisa

ricetta KEJK TAT-TAMAL

Ikolllok bżonn:

- Tliet kwarti ta' kikkra tamal
- Nofs kikkra meraq tat-tuffieħ
- Nofs kikkra jogurt plain
- Abjad ta' bajda
- 2 kikkri dqiq mill-ismar self-raising
- Nofs kuċċarina mixed spice
- Kwart ta' kikkra ħalib xkumat

METODU

1. Poġgi t-tamal u l-meraq tat-tuffieħ f'kazzola, ħalli t-taħlita tiftaħ tagħli, niżżej minn fuq in-nar, u ħallihha tibred.
2. Hallat flimkien il-jogurt, l-abjad tal-bajda, il-ħalib, żid id-dqiq imħallat mal-mixed spice. Itfa' t-taħlita tat-tamal mat-taħlita tad-dqiq.
3. Ferra' fil-landa (li fiha jaħmu l-ħobż) li tkun midluka minn qabel u miksija b'karta strazza.
4. Aħmi f'forn moderat għal nofs siegħa jew sakemm iddaħħal skewer u joħrog nadif.
5. Hallih jibred għal 10 minuti fil-landa qabel teqilbu fuq gradilja tal-wajer biex jiksaħ.

KONT TAF

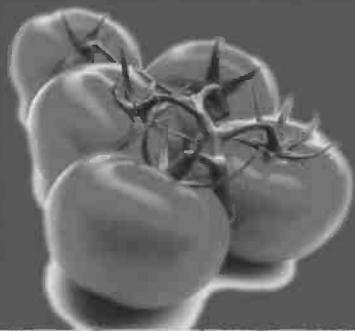
- Kont taf li raġel ta' daqs nqrmali jiżen erbgħin darba daqs kemm jiżen moħħu?
- Kont taf li huwa impossibbli li tagħtas żżomm ghajnejk miftuhin?
- Kont taf li l-friet bdew jintużaw matul is-seklu dsatax?
- Kont taf li biex tnaqqas nofs kilo minn ġismek trid timxi 34 mil?
- Kont taf li l-ħalq tal-bniedem jipproċi bejn wieħed u ieħor bejn 1000 u 1500ml bžieq kuljum?
- Kont taf li l-aktar mard komuni fid-dinja huwa t-thassir tas-snien?
- Kont taf li l-iktar frotta kkultivata fid-dinja hija t-tuffieħa u warajha l-langħasa?
- Kont taf li l-muskolu tax-xedaq tal-bniedem għandu forza li jiġbed 219 kilogramm?
- Kont taf li l-frawli mgħaffeg jista' jintuza fuq xkupilja biex taħsel snienek?

It-Tadam

1. It-tadam huwa sustanzjuż ħafna u barra minn hekk iżejjinlek il-platt.
2. It-tadam jista' jittiekel b'diversi modi:
 - Moqli - immellaħ - bil-qoxra shiħ kif ikun - mal-ħut jew mal-laħam - ma' ikel shun kif ukoll ma' ikel kiesaħħ.
 - It-tadam jista' jinhema mal-laħam fil-forn b'dan il-mod:

Meta jkollok il-laħam fil-forn u jkun kważi sar, daqs 20 minuta qabel oħorġu mill-forn u dawwar il-laħam bit-tadam shiħ u erga' daħħal fil-forn għal dawk l-aħħar 20 minuta biex isir it-tadam u l-laħam ikompli bis-sajran tiegħi.

 - Jista' jinhema waħdu f'forn moderat, shiħ jew nofsijiet. Jekk taħmiħ nofsijiet ħawru bil-melħ u l-bżär u ffit zokkor. Fin-nofs itfa' nitfa butir. Jista' jittiekel mal-bajd moqli, mal-ħut u mal-għobon.

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Il-Kwistjoni tal-Limiti mal-Parroċċa ta' Bormla

minn J.C. Azzopardi

Qrajt b'interess l-kitba ta' Mons. Mifsud fl-ahħar ħarga ta' dan il-fuljett u li kienet titratta s-sugġett interessanti dwar il-limiti tal-Belt Birgu mill-aspett parrokkjali.

La jien se nmeri u anqas se nikkritika imma din il-kontribuzzjoni intenzjonata sabiex aktar persuni jkunu mgħarrfa dwar dak li hu storikament korrett dwar Beltna għaliex il-ġenerazzjonijiet futuri jrid ikollhom baži u tagħrif fuq xhiex jibnu storja ta' Lokal u jsawru wkoll dik ta' pajjiżna. Wieħed ma jridx ikun partiġġjan.

Meta jikteb dwar id-dilneazzjoni bejn Bormla u l-Birgu Mons. Mifsud isemmi li kienet tibda minn fejn it-tarag ta' viċin il-Knisja ta' Santa Tereza, tibqa tiela minn quddiem l-iskola Primarja ta' Bormla, mal-ħajt tal-Kunsill u tibqa tiela mal-istess hajt sal-Mina tas-Sultan, li l-Monsinjur isejhila - mhux daqstant korrett, bħala l-Bieb Hompesch. Għaliex?

Bieb Hompesch huwa l-mina li tifred il-Fgura minn Haż-Żabbar. Dik li semma l-Monsinjur, hija Bieb is-Sultan, imma uffiċċjalment dik hija Notre Dame Gate, tant li hemm inkwadru tal-Madonna. Hu msejjah Bieb is-Sultan għaliex dlik id-dahla ma għamillex Hompesch imma Cottoner u l-bust tiegħi jinsab fuq il-bieb, allura ħafna jgħidlu Bieb is-Sultan. Mill-bqija dak li ta' bħala tagħrif storiku naqbel miegħu u se nżid xi tagħrif għall-istudenti.

Minkejja d-deċiżjoni tat-Tribunal Suprem ta' Ruma, meta twaqqu l-Kunsilli, xorta saru attentati ċivili biex jinkisbu konfini usa f'isem Bormla. Għal min għandu l-eta tiegħi, jiiftakar li meta saret l-inkurunazzjoni tat-titħalli tal-Kunċizzjoni fl-1955 mill-Legat tal-Papa il-Kardinal Tedeschini fl-okkażjoni ta-ċ-Ċinkwantinarju, il-Kwadru tpoġġa fuq il-bankina, mal-ħajt tal-Konservatorju ta' San Guzepp (illum id-dar tal-Anzjani), għaliex sa hemm kien it-territorju parrokkjali Bormliz. Eventwalment aktar il-quddiem wara 1-1955 saru linji ġoddha ta' demarkazzjoni bejn Bormla u l-Birgu meta saret it-triq il-ġidida fejn hemm il-karozzi. tal-linja.

Allura fl-1994, ftit xhur wara li saru l-ewwel Kunsilli, saret talba mis-Sindku Carbonaro ta' Bormla biex tal-Hawli jitqies bħala parti minn Bormla u wkoll partijiet oħra li kienet jinkludu fejn hemm iċ-Ċimiterji ta' San Rokku u ta' San Lawrenz bil-Fortini b'kolloks sa fejn Sabu s-Sinjur. Il-Kunsill tal-Birgu, permezz tas-Sindku Boxall kien kiteb jogżejjxha mal-Kummissjoni Elettorali għal din it-talba fit-28 ta' Dicembru 1994 u l-istorja donna waqfet.

Gara iżda li meta bdiet issir il-festa mill-Kappella tal-Qalb ta' Gesu fil-Hawli u wkoll meta xi baned fal-

Birgu bdew jgħaddu minn Triq 8 ta' Diċembru lejn il-Cafe Riche għal Triq Boffa, sar protest ġudizzjarju f'Awwissu tal-1996 kontra l-Kumitat Festi Esterni ta' San Lawrenz biex jiġi inibit milli jgħaddu b'xi attivitajiet minn dawn it-toroq. Kont Sindku jien u kellmuni l-Kumitat milquta u l-każ-żhadnej fuq spallejnej aħna u bl-appoġġ tal-kunsilliera, tal-Għaqdiet kollha tal-Birgu, l-Kulleġġi San Dward u De La Salle, il-Kapitlu tal-Kolleġġjata u wkoll l-Komunita tal-Patrijiet Dumnikani, ġadna l-litigazzjoni fuq spallejnej għar-raġġuni li din ma kienitx materja parrokkjali, imma saret waħda ta' konfini civili.

Ta' min ifakk li fl-istess żmien il-Kunsill ta' Haż-Żabbar kollkienressaq talba biex il-Mina tas-Sultan tkun annessa magħħomut inqata mill-Birgu.

Ukoll kien sar żball fil-konfini tal-1993 u l-iskola Lorenzo Gafa u l-madwar tagħha kienu jagħmlu parti mill-Kalkara. Għal ftit il-Birgu ma ġabuhx il-Pjazza biss. U dħalna bir-ras għal din il-biċċa xogħol, kellna ħafna għajnejha mill-Arcipri Daniel Farrugia u minn Mons. Dun Guzepp Caruana. Mas-Sindku tal-Kalkara Michael Zarb wasalna fi ftehim u fil-qorti ċeda mill-ewwel, ma' Thomas Farrell, sindku ta' Haż-Żabbar tlewwimna bis-sod imma għaddiet tagħna, u meta ippreżentajna dossier shiħ ta' raġunamenti u dokumenti lill-Imħallef Caruana Curran dwar il-pretensioni jiet ta' Bormla, il-kawża għiet mirbuha mill-Kunsill tagħna.

Qarrejja intercessati f'dan l-aspett storiku għandu jara wkoll it-TESTIMONIUM QUOAD LOCUM ET CURAM CAEMETERII' tal-Arcipri Xuereb li kien iddi kjarra li ċ-Ċimiterju ta' San Rokku kien ibierku huwa. Interessanti rapport tal-1786 dwar triq tal-abitanti tal-Birgu li huma registrati fl-Arkivju tal-Parroċċa; ukoll is-Sommarium li kien il-proċess tal-kawża bejn il-Kapitlu tal-Birgu u Bormla (1888-1892) li għet uffiċċjalment deċiża wara li kien sar l-appell fl-20 ta' Frar 1894. Imma ċ-ċelebrazzjoni jiet tal-poplu tal-Birgu għar-rebħ tal-kawża bdew malli ntemmet fl-1892 tant li l-gażżetti 'Malta Tagħna' u l-'Malta Times and United Services Gazette' ta' dik is-sena irrapprtaw l-ferħ kbir u ċelebrazzjoni jiet li kien hemm fil-Birgu dwar l-eżiżu tal-kawza u l-Banda Duke of York, illum il-Banda Prince of Wales, ġarget iddoqq fit-toroq tal-Birgu. U din l-okkazzjoni, hemm sunetta fil-Mużew tal-Knisja li tfakkard dan l-avveniment u iffirmsata minn Dr. Lutzi.

Jidher li l-baħar ikkalma, illum dawn i l-piki ma jaġħi mlux sens, imma l-valur storiku tagħhom għal progett minn studenti tal-iskola jgħiñ biex inkabbru t-tagħrif tagħna dwar Beltna u dak li għad-did minnha.

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

Wiċċ Imb'Wiċċ ma' Lorry Farrugia

minn Paul Micallef

Lorry Farrugia (lemin) flimkien ma' Peppi Gellel, l-ixjaħ persuna f'Malta

Wara li l-ewwel intervista kelli lil Johnny Powell għal din id-darba l-għażla waqgħet fuq Lorry Farrugia. Le mhux Lorry Farrugia il-President tal-Kažin pero' billi Lorry u Farrugia bħalu ma jistax li fiċ-ċokon tal-Birgu dawn ma jiġux minn xulxin, fil-fatt dawn huma kuġini. Din id-darba għaddej mill-ġħarbiel tiegħi lil Lorry Farrugia li forsi ħafna isibuh bħala "tal-biliard" u li hu bandist u jdoqq il-kurunetta.

Iltqajt ma Lorry fuq mejda fir-rokna tal-bar tal-kažin eż-żattament fejn hemm il-bieb li jagħti għall-bithha u wara li offrejtlu xi ġaġa x'jixrob li hu irrifisjuta (kieku qalli iva kont nitfa l-kont fuq Oscar il-kaxxier!!) naturalment hekk kif l-alfabet jibda bl-abc jien bdejt nistaqsih meta twieled u t-tfulija tiegħu l-iktar fi żmien il-gwerra.

Wiegħibni li hu twieled fit-18 ta' Jannar, 1932 u għalhekk probabilment fiż-żmien li joħrog dan il-perjodiku Lorry ikun ġħalaq l-eta sabiha ta' '78 sena u minhabba l-eta tiegħu qalli li għalkemm kien għadu żgħir pero' jiftakar il-gwerra sewwa.

Hu irrikontali li huma kien joqgħodu fi Triq id-Dejqa pero' bil-gwerra d-dar waqgħet u marru joqgħodu għal-ġimgħatejnej il-Gudja pero' anki b'sorpriza għalija minkejja l-periklu li kien hawn gew lura lejn il-Birgu u marru joqgħodu f'dar fi Triq il-Foss. Hu żied li kif kien ikun hemm air raid huma kien jinżlu fix-xelter li kien hemm imħaffer fil-blatt u mhux il-bogħod wisq fil-foss stess.

Meta waqgħet il-Knisja

Hu jiftakar li dakħar li waqgħet il-Knisja ta' San Lawrenz hu flimkien ma shabu kienu fil-viċinanzi tal-knisja

fl-ġħors tagħhom jippruvaw isibu *sharpners* tal-bombi. Bil-blast tal-bombi hu sab ruħu fil-kampnar qalb it-tifrik u wara hadu l-isptar u fejn wara mar jiġbru missieu. Ghidlu li jgħoddha b'waħda, kumment li hu qabel miegħu mijha fil-mija.

Jiftakar li fil-kannierja kien hemm xi nies maqbuda u l-membri tal-protezzjoni ċivili ta' dak iz-żmien għalkemm kien jafu li kien għad hemm nies ħajjin pero' u l-membri ta' l-IRP bezgħu jinżlu iż-żda kien hemm ġerti żagħżugħ Ċensu tal-Veža, li żgur ħafna mill-anġani jiftakru, li għamel kuraġġ, niżel hu u salva xi nies.

Żmien il-Gwerra

Lorry kompla ħaffer fil-garigori tal-memorja u kompla jighidli li dak iż-żmien il-Birgu kien qisu borġ ġebel wieħed u kien hemm haġa li jien personalment qatt ma smajt fuqha li fil-pjazza kieno jpoġġu numru ta' tankijiet li minnhom kien joħrog dujhān sabiex iservi bħala *smoke screen* għall-attakki tal-ġħadu.

Minn dak li beda jirrakonta Lorry tani l-impressjoni li kien imqarraq ġi m'hux ħażin meta kien għadu daqsxejn ta' żerbinott għaxx qalli meta darba minnhom raw ajruplan Germaniż milqut u huma marru jiġu ħalli jaraw fejn se jaqa u qalli li x-xena tal-pilota li waqa fil-bajtar tax-xewk għadha stampata f'moħħu sal-ġurnata tal-lum.

Jiftakar lis-Sur tas-salvatur fil-limiti tal-Kalkara jaqbad u qalli li fejn illum hemm il-venda tal-karrozzi ta' Bormla mhux wisq il-bogħod mill-bini tal-Kunsill tal-lokalita kien hemm speċi ta' bini kbir li kien jsejhulu il-Kažin skur , naħseb li forsi minħabba l-kulur li kien miżbugħu li fih qabel il-gwerra kieno jsiru anki tejatrini kif ukoll kien jintuża mis-servizzi. Ta min jinnota li fi żmien il-gwerra kien jinħażen il-proviżjon. Lorry u shabu bejn l-avventura u bejn il-guħ kieno jmorru sabiex "jakkwistaw" xi landa *corned beef* jew kif kieno jsejhula dak iż-żmien "bully beef" minn dan l-imbierek bini.

Dwar il-famuż "gashin" hu jiftakar li kien imur ma ġerti Toni Sghendo bil-frejgatina b'xi landa tal-kunsera sabiex jiddobba xi ffit "gushin" minn fuq il-bastimenti navalji ħalli b'hekk jaqta daqsxejn il-guħ li kien jaħkimhom dak iż-żmien

Kif jgħid it-taljan "l'apetito vien mangiando" u hekk kif Lorry beda jirrakonta bdiet gejjha storja wara l-oħra pero'

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

naturalment minħabba raġunijiet ta' spazju kelli nwaqqfu hemm sabiex ngħaddu għal perjodu iehor f'ħajtu, iżda żgur ġħandu ħafna aktar x'jirrakonta dwar dak iż-żmien imqalleb li għaddiet minnha Malta u forsi l-iktar il-Bliet tal-Kottonera.

jistiednu ismjiet rinomati għal dawn l-avvenimenti ġalli hekk jiġbdu iktar nies lejn il-każin. Fost dawn l-ismijiet kien hemm dak ta' Tony Drago u Alex Borg.

Wara l-gwerra

Wara l-gwerra il-familja tiegħu kienu marru joqgħodu Wied il-Għajnej pero' inqalghet maltempata kbira u d-dar tagħhom bil-fit affarijiet li kellhom ġarrewhom il-wied u kissrilhom kollox u ġew ta fuqhom sendu qhom. Minħabba f'hekk huma reġgħu irritornaw lejn il-Birgu u kienu joqgħodu man-nanniet fi Triq San Filippu. Meta fl-1958 iż-żejjewweg hu mar joqgħod il-pjazzetta pero' wara mar joqgħod fid-dar fejn għadu joqgħod fiha illum fi Triq La Vallette eż-tattament fuq is-Simenta b'waħda mill-isbaħ vedut li biżi mogħni l-Birgu, dik tal-Port il-Kbir. Id-dar għiet imsemmija appuntu Elorant. **Elena, Lorry u Anthony**. Elena għal mara tiegħu Helen li hu tilef fl-1992, Lor għaliex u Anthony għat-tifel tiegħu.

Il-mužika f'ħajtu

B'sorpriza sirt naf li hu beda jitgħallem strument u ġareg idoqq għall-ewwel darba mal-Banda San Mikiel ta' Haż-Żabbar minħabba li dak iż-żmien kienu għadhom joqgħodu f' Wied il-Għajnej. Fil-fatt hu tgħallem taħt is-Surmast Deodato filwaqt li l-Banda kienet immexxija minn Maestro Luigi Bongailas. Meta imbagħad gew lura lejn il-Birgu kien irritorna l-strument lill-banda Żabbarija u beda jdoqq mal-banda tal-Palma li dak iż-żmien kienet għadha tisnejja 'Duke of Edinburgh'. U minn dak iż-żmien ma ħarix lura u baqa jdoqq regolarmen tant li ukoll sar bandist propjetarju.

Hekk bħala surmastrijet hu jiftakar lil Paċifiku Scicluna, Hector Dalli u dak attwali Pawlu Schembri filwaqt li bħala Presidenti hu jiftakar lill-Avukat Pawlu Mallia u lil Lawrence V. Farrugia

Direttur tal-Billiard

Minbarra li jdoqq il-kurunetta Lorry wera interess li jagħti iktar kontribut lejn il-banda tal-Padrūn u għalhekk daħal fil-kumitat u beda jieħu hsieb il-logħob tal-billiard li kif jaf kulħadd hu element popolari ħafna fil-każin tipiku Malta u fil-każin tagħna mhux eċċeżżjoni.

B'sodisfazzjon qalli li issa ilu Direttur tal-Billiard għal dawn l-ahħar 16 il-sena wara li ħa x-xogħol minn idejn Lorry Scicluna. Hu ftahar li rreffja iktar minn 120 logħba billiard u jiftakar il-maratoni li flimkien mal-kummisjoni kien organizzaw għal għan fil-ħas-Siġġi. Hobby interessanti ta' Lorry hu li jħobb idoqq is-syntheziser li hu għandu d-dar.

Bradella

Meta hsibt li l-intervista waslet lejn tmiemha Lorry fakkarni fis-sehem tiegħu fil-lostru tal-bradella ta' San Lawrenz. Hu qalli li għal ġabta tas-sena 1965 minħabba li hu kien jaħdem man-Naru li kellel l-fabrika fi Triq Hilda Tabone dak iz-żmien Triq Britannika fil-berga ta' Franza (quddiem id-dar fejn trabbejt jien u għadha toqghod ommi) u parti minn xogħolu kien li jillostra, flimkien ma tlieta oħra, Johnny il-Billy, Gużeppi Seisun u Leli ta' Haż-Żabbar kien illustraw il-bradella. Ghaddha żmien u lil Lorry ix-xogħol tal-lostru tal-bradella ma kienx għoġbu miġi fil-mija għalhekk fl-1968 kien talab lil Mons. Lawrenz Mifsud dak iż-żmien Arċipriet sabiex jerġa jagħtiha l-lostru. Offerta li għiet acċettata u dan ix-xogħol ha madwar 9 xhurtant li kif qalli kien hemm xi nies li kienu jiddubittaw jekk kienx se jlestiha jew le għall-festa li kien immiss, pero' wara ġareg ta' raġel u meta kienet lesta kienet ta' sodisfazzjon għal kulħadd.

Hu kompla żied li l-bradella tagħna fiha 7 kwalitajiet ta' injam fosthom larinġ, ebanu, kawba, fraxnu, figu u tick (kelma li qatt ma smajha u nittama li ktibtha tajjeb). Qalli ukoll li parti mill-interzjar sar mill-faħam tal-kannoll. (Jien kannoll li ta' l-irkotta naf li jeżistu u mhux tal-faħam!) Qalli ukoll li minħabba l-ħsarat li ġarrbet fil-gwerra ġieli kien hemm xi bċċiet neċċi u bil-pacenzja kollha kien ha minn partijiet oħra li ma jidhru sabiex jipperfezzjonaha. Fil-fatt għalhekk kien dam dak iż-żmien kollha sabiex kemm jista jkun jagħmel biċċa xogħol li tibqa.

Illum u ghada

Illum Lorry hu irtirat u ilu armel għal 18 il-sena u missier ta' tifel wieħed Toni li huwa miżżejjewg lil Tessie. Lil Toni kulħadd jaħfu bħala artista fejn ta kontribut f'diversi opri kemm fil-knisja kif ukoll fl-armar ta' barra l-iktar fl-isfum ta' bandolori u pavaljuni. Lorry ukoll hu nannu ta' tifel u tifla Lawrence u Rossana li joqgħodu s-Siġġi. Hobby interessanti ta' Lorry hu li jħobb idoqq is-syntheziser li hu għandu d-dar.

Minkejja l-eta sabiha li għandu u minkejja li kif wieħed jistenna mhux b'dik l-enerġija żagħżugħha tal-passat Lorry għadu jagħti kontribut siewi l-każin specjalment fil-qasam tal-billiard. Għaliex il-każin hu t-tieni dar tiegħu u baqa lejali lejħ tul dan is-snien kollha. Min hawn nixtiequlu snin twal ta' mistrieh u hidma sakemm il-Mulej jislef iż-żmien ta' ħajja mimlija sodisfazzjon li ħafna minnu Lorry żgur li jutilizzah fil-każin.

Soċjetà Mużikali San Lawrenz

Belt Vittoriosa

ATTIVITÀ GHAX-XHUR TA' JANNAR U FRAR 2010

Il-Ġimgħa 1 ta' Jannar

FESTA PUBBLIKA

L-Ewwel Jum tas-Sena 2010

L-Erbgħa 6 ta' Jannar

Fl-10.00am Laqgħa tal-Kummissjoni Finanzi

It-Tlieta 12 ta' Jannar

Fis-7.00pm Riċeviment tal-Milied mill-Għaqda Każini tal-Banda

Il-Ġimgħa 15 ta' Jannar

Fis-7.00pm Laqgħa tal-Kumitat Ċentrali

It-Tlieta 19 ta' Jannar

Fis-7.00pm Tombla fil-Każin

Il-Hadd 24 ta' Jannar

Fis-7.00pm Laqgħa tal-Kummissjoni Ġimgħa Kbira

It-Tlieta 26 ta' Jannar

Fl-10.00 am Laqgħa tal-Awdituri

Il-Ġimgħa 29 ta' Jannar

Fis-6.00p.m Laqgħa tal-Kumitat Ċentrali

It-Tlieta 2 ta' Frar

Fis-7.00pm Laqgħa Ĝeneral Mista - Approvazzjoni tal-azzjoni tar-Rapport Amministrattiv u Finanzjarju

L-Erbgħa 3 ta' Frar

Fis-7.00pm Tombla fil-Każin

Il-Ġimgħa 5 ta' Frar

Fis-7.00pm Laqgħa tal-Kummissjoni Banda

It-Tlieta 9 ta' Frar

Fl-10.00am Laqgħa tal-Kummissjoni Finanzi

Il-Ġimgħa 10 ta' Frar

Fis-7.00pm Tombla fil-Każin

Il-Ġimgħa 12 ta' Frar

Fis-7.00pm Laqgħa tal-Kumitat Ċentrali

It-Tlieta 16 ta' Frar

FESTA KMANDATA - SAN PAWL

Il-Ġimgħa 17 ta' Frar

Ikla tal-Karnival - Ta' Soldi

Il-Ġimgħa 19 ta' Frar

Fis-7.00pm Laqgħa tal-Kummissjoni Planċier

It-Tlieta 23 ta' Frar

Bidu tar-Randan

Laqgħa Ĝeneral Għaqda Każini tal-Banda

Fis-7.00pm Laqgħa tal-Kummissjoni Ġimgħa Kbira

**IKLA FAMILJARI TAL-KARNIVAL
GHAND TA' SOLDI BAR & RESTAURANT
NHAR IL-ĠIMGħA 12 TA' FRAR, 2010**

Ta' Soldi
The Heart Of Good Food

Biljetti mill-Bar tal-Każin tas-Soċjetà Muzikali San Lawrenz.

**AHSBU
KMIEN!!**

**Prezz:
€17**

*Bdil ta' Pannu u Lastiku tal-Billiard tal-membri.
Agħti sehmek, u ippartecipa. Kull kaxxa tiswa Eur 5.
Tistgħu tavviċinaw lil Joe Zammit.*

PRINT RIGHT Ltd.
eye for quality

DESIGN | OFFSET PRINTING
SCREEN PRINTING | DIGITAL PRINTING
LAMINATION | HOT FOIL
LARGE FORMAT PRINTING

Industrial Road, Qormi - Malta. QRM3000
(near St Michael's School)
t: [+356] 21 250994, [+356] 27 250994
m: [+356] 9949 0344 f: [+356] 21 250993
e: sales@printrightmalta.com, printright@onvol.net
w: www.printrightmalta.com

MIFSUD GARAGE LTD.

IRONMONGERY

Għal dak kollu li wieħed ikollu bżonn għad-dar
56, LA VALLETTE STREET, VITTORIOSA
Tel: 2180 7535

**Tower Ladder
ta' 18-il Metru għall-Kiri**
Irrikorru għand:
Paul Cilia
Mob: 9949 9623

Magic Prices
Carmel Street, Fgura

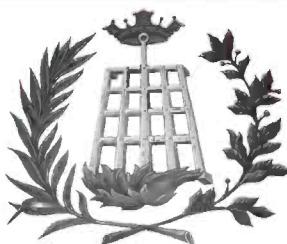
Prop. Kevin Agius

Fejn issib il-ħtigijiet kollha tad-dar *bi prezzi jiet li ma jitwemmnux.*

Tel. 21 806039

**S.V.S.
LEISURES
AMUSEMENT &
LEISURE MACHINE
OPERATORS**

**S.V.S. LEISURES
FORT ROAD,
MOSTA MST 14, MALTA
TEL: 2141 1184, 2143 8999
FAX: 2141 8824**

Leħen is-Soċjetà Mužikali San Lawrenz